

PATENTTILAKITYÖRYHMÄN 2. KOKOUS

Aika keskiviikko 17.8.2022
klo 10.00–12.00

Paikka Valtioneuvoston kokouskeskus, Aleksanterinkatu 7
neuvotteluhuone Lohi K144

Läsnä Maija Lönnqvist / teollisuusneuvos, TEM (pj.)

Hannu Ylänen / asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Minna Aalto-Setälä / lakimies, Keskuskauppakamari
Jarkko Vuorinen / johtava asiantuntija, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Pinja Jaspers / ASM Microchemistry Oy, Patentti-Insinöörit ry
Marjo Aalto-Setälä / johtava lakimies, Patentti- ja rekisterihallitus
Timo Minkkinen / sotilasyli-insinööri, Pääesikunta
Heidi Adler / johtaja, IPR, Orion Oyj, Suomen teollisoikeudellinen yhdistys ry
Karri Leskinen / toimitusjohtaja, Boco IP Oy Ab, Suomen Patenttiasiamies-yhdistys ry
Albert Mäkelä / lainopillinen asiamies, Suomen Yrittäjät ry
Pauli Laitinen / Manager, IPR, Valtion teknillinen tutkimuslaitos VTT Oy

Stiina Löytömäki / erityisasiantuntija, TEM (sihteeristö)
Hertta Hartikainen / johtava asiantuntija, TEM (sihteeristö)
Olli-Pekka Sievänen / johtava neuvontainsinööri, Patentti- ja rekisterihallitus (sihteeristö)
Noora Laine / lakimies, Patentti- ja rekisterihallitus (sihteeristö)
Saija Partanen / korkeakouluharjoittelija, TEM

(Poissa: Anna Vuopala / hallitusneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö;
Tommi Nordberg / erityisasiantuntija, puolustusministeriö)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 10.00.

2. Osallistujien toteaminen

Työryhmän jäsenet esittäytyivät kertaalleen lyhyesti.

3. Patenttilain 1 § ja 2 § - esittely ja mahdollisten muutostarpeiden arviointi

Olli-Pekka Sievänen kävi läpi patenttilain 1 ja 2 §:n vastaavuutta Pohjoismaiden (Ruotsin, Norjan ja Tanskan) patenttilakeihin ja kansainvälisiin sopimuksiin nähden sekä tähän pohjautuvia havaintoja mahdollisista muutostarpeista. Kirurgisten, terapeuttisten ja diagnostisten menetelmien määrittelyä ei-patentoitaviksi pidettiin nykyistä muotoilua yhtenäisempänä siihen nähden, ettei patenttilaki sisällä keksinnön määritelmää. Työryhmässä ei nähty tarpeellisuutta määrittää tarkemmin tai poistaa teollista käyttökelpoisuutta 1 §:stä.

Toisen pykälän kohdalla pidettiin kannatettavana, että sen 1 momentissa käytettäisiin termejä "keksinnöllinen" ja "alan ammattilainen" ja että tunnettua tekniikkaa koskevat säännökset koottaisiin laissa yhteen pykälään. Myös 1 ja 2 §:ien keksijään ja keksintöön liittyvien säännösten ryhmittelyä eri pykäliin puollettiin. Samalla kuitenkin huomautettiin, että tässä yhteydessä tulisi tarkistaa säännösviittauksiin kohdistuvat muutostarpeet ja ottaa huomioon kysymys tekoälystä mahdollisena keksijänä.

4. Patenttilain 3 § ja 4 § - esittely ja mahdollisten muutostarpeiden arviointi sekä katsaus yhtenäispatentin tilanteeseen

Saija Partanen esitteli patenttilain 3 ja 4 §:ää suhteessa Pohjoismaiden patenttilakeihin ja kansainvälisiin sopimuksiin sekä näiden perusteella havaittuja mahdollisia muutostarpeita. Pohdittavaksi esitetty muutos yksinoikeuden sisällön määrittämisestä 3 §:ssä oikeutena kieltää nykyisen kolmansiin kohdistuvan kiellon sijaan sai aikaan runsaasti keskustelua. Molemmista muotoiluista esitettiin puoltavia ja vastustavia näkemyksiä, ja yhtenä vaihtoehtona mainittiin sisällyttää molemmat ilmaisut pykälään. Muotoilujen välillä nähtiin olevan yhtäältä tietty merkitysero, mutta toisaalta niiden voidaan katsoa ilmaisevan saman asian kahdella eri tavalla. Lisäksi pohdittiin, tulkittaisiinko lakia muutoksen myötä patentinhaltijan kannalta epäedullisemmin. Kysymys koettiin haastavaksi, joten asiaa selvitetään lisää ja siihen palataan työryhmässä myöhemmin uudelleen.

Ennakkokäyttöoikeutta koskevan 4 §:n koettiin olevan vaikeasti tulkittava ja sovellettava pykälä. Vaikka kyse on kansallisesta sääntelystä, käytäntöjen yhdenmukaisuutta muiden maiden kanssa pidettiin suotavana. Kokouksessa todettiin, että kyseistä pykälää ja erityisesti Saksan patenttilain vastaavaa säännöstä ja sitä koskevaa käytäntöä tutkitaan tarkemmin.

Hertta Hartikainen kertoi yhtenäispatenttijärjestelmän myötä muun muassa patenttilain 3 §:ään tehdyistä, voimaantuloaan odottavista lakimuutoksista ja yhtenäispatenttijärjestelmän tämänhetkisestä valmistelutilanteesta. Aiheesta käydyssä keskustelussa nostettiin esille patenttiasetukseen tehtävät tarvittavat muutokset ja tarve yhtenäispatenttijärjestelmän myötä voimaantulevan patenttilain englanninkieliselle käännökselle.

5. Patenttilain 6 § - esittely ja mahdollisten muutostarpeiden arviointi

Noora Laine esitteli etuoikeutta koskevan patenttilain 6 §:n vastaavuutta Pohjoismaiden patenttilakeihin ja kansainvälisiin sopimuksiin nähden sekä tämän perusteella havaittuja mahdollisia muutostarpeita kyseiseen pykälään.

Pykälän ei koettu itsessään aiheuttavan ongelmia käytännön soveltamisessa, mutta keskustelussa katsottiin aiheelliseksi nykyaikaistaa ja mahdollisuuksien mukaan yhtenäistää se Euroopan patenttisopimuksen kanssa. Etuoikeussäännösten säädöstason muuttamisen osalta pidettiin kannatettavana, että oikeaa säädöstasoa arvioitaisiin pykäläkohtaisesti. Keskustelun päätteeksi todettiin, että etuoikeuden säädösten ja kansainvälistä yhdenmukaisuutta arvioidaan vielä perusteellisemmin ja etuoikeuteen palataan työryhmässä myöhemmin uudelleen.

6. Seuraavat kokoukset

Seuraava kokous pidetään 7.9.2022 valtioneuvoston kokouskeskuksen tiloissa Aleksanterinkatu 7:ssä, neuvotteluhuone Lohi K144:ssä. Kokouksesta on lähetetty kalenterikutsu, ja kokouksen asialista lähetetään lähempänä kokousta.

7. Muut asiat

Kokouksessa huomautettiin, että pykälää käsitellessä olisi hyödyllistä osoittaa muut samaan aiheeseen liittyvät pykälät, sillä joitakin asiakokonaisuuksia koskevia sääntöjä on hajanaisesti patenttilain eri kohdissa. Muina asioina esille nostettiin myös Saksan patenttilain tarkastelu hallituksen esityksessä, Pohjois-Atlantin puolustusliittoon liittymisestä seuraavien patentteihin kytkeytyvien sopimusten käytännön toteutus ja kysymys julkishallinnon toiminnan patentoitavuudesta, josta keskustellaan myöhemmin.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 12.05.

LIITTEET

Pykälistä tehdyt vertailutaulukot ja taustaselvitykset (word-tiedostot)
Nostot 2. kokoukseen (ppt-esitys)
PatL TR 17.8.2022 yhtenäispatentti (ppt-esitys)

JAKELU

Työryhmän jäsenet